

«The Firebird» από το Θέατρο Versus

Βασισμένο στο έργο του Άριελ Ντόρφμαν «Ο Θάνατος και η Κόρη». Μετάφραση: Χρήστος Καρχαδάκης. Διασκευή-Σκηνοθεσία: Μαρίνος Ανωγυριάτης. Σχεδιασμός φωτισμών: Αντρέας Χριστοδουλίδης. Σκηνογραφική επιμέλεια: Εύα Κουρή. Κοστούμια: Δημήτρης Λεάνδρου. Μουσική: Μάριος Τοφής. Παίζουν: Μαρίνα Μανδρή, Γιώργος Κυριάκου, Αντρέας Νικολαΐδης.

Μόλις πριν από λίγο καιρό αναφερόμενη στην παραγωγή του Σατιρικού Θεάτρου «Ο Θάνατος και η Κόρη» έγραψα για τη διαφοροποίηση της πρόσληψης του έργου του Άριελ Ντόρφμαν από δεκαετία σε δεκαετία. Αν στη δεκαετία της γέννησης του έργου του Ντόρφμαν το θέμα των εγκλημάτων της κάθε λογής ολοκληρωτικών καθεστώτων και της στάσης των θυμάτων απέναντι στους θύτες εκλαμβάνόταν από το κοινό ως σημαντικότερο, η αρχή του εικοστού πρώτου αιώνα μετατόπισε την προσοχή μας στην ανάλυση της ψυχολογίας του θύτη, στη διερεύνηση της σκοτεινότερης πλευράς της ανθρώπινης φύσης που, δεδομένων των «ευκαιριών», αλλοιώνεται.

Καθώς ο κόσμος μας βρίσκεται σε πορεία τρελής εγρήγορσης και τα πράγματα αλλάζουν, αλλάζοντας και μας, το έργο του Ντόρφμαν παρουσιάζομενο από το Θέατρο Versus ξαφνικά απέκτησε κοινό με καινούργια οπτική θεώρηση της θεματολογίας του. Οι Κύπριοι θεατές της άνοιξης του 2013 επέλεξαν ως πιο επίκαιρη εκείνη την πτυχή του έργου που μιλούσε για την ικανότητα των επιτροπών διερεύνησης εγκλημάτων να οδηγήσει τους κατά της κοινωνίας εγκληματίες σε τιμωρία και, συνεπώς, την ίδια την κοινωνία σε κάθαρση. Δεν μπορώ να ξέρω κατά πόσο αυτή την υπογράμμιση την εννοούσαν και οι δημιουργοί της παραγωγής, αλλά, ως γνωστόν, το τελικό αποτέλεσμα στο θέατρο το διαμορφώνουμε κι εμείς οι θεατές, επιλέγοντας σε ποια από τις προτάσεις των δημιουργών να ανταποκριθούμε θερμότερα. Μου φαίνεται ότι και το τρίγωνο των προσώπων του έργου «γυρίζει» προς το κοινό ανάλογα με τις διακυμάνσεις αυτής της επιλεκτικής πρόσληψης. Και ο προβολέας της προσοχής του κοινού φωτίζει ιδιαίτερα το πρόσωπο του

δημοκράτη δικηγόρου που προσπαθεί να διατηρήσει την πίστη του στη δικαιοσύνη.

Όμως υποκριτικά το τρίγωνο των πρωταγωνιστών πρέπει να είναι ισοσκελές. Αλλιώς το έργο δεν ισορροπεί. Ο Μαρίνος Ανωγυριάτης και το Versus έχουν δώσει έργα και ρόλους σε πολλούς νέους ηθοποιούς και τις περισσότερες φορές βγήκαν κερδισμένοι. Η Μαρίνα Μανδρή και ο Αντρέας Νικολαΐδης είχαν τέτοια γόνιμη και αμοιβαία ωφέλιμη συνεργασία με το θεατρικό σχήμα, η πρώτη στην «Ψύχωση», στο «Τίποτα δικό μου», ο δεύτερος στο «Ροτβάιλερ». Ο Γιώργος Κυριάκου τώρα έχει την ευκαιρία να κάνει την υποκριτική του δήλωση. Οι πορείες των νέων ηθοποιών στο όλο και πιο δύσκολο πεδίο της κυπριακής θεατρικής πραγματικότητας αξίζουν τουλάχιστον της προσεκτικής μας παρακολούθησης, έχουμε, τέλος πάντων, κι εμείς οι θεατές τα καθήκοντά μας. Η Μαρίνα Μανδρή έχει κάνει λεπτή δουλειά στον ρόλο της. Αυτόν το

χαρακτηρισμό θα ήθελα να δώσω στην υποκριτική της πρόταση, παρόλο που την οργή, το πάθος για την απόδοση της δικαιοσύνης, το βαθύ τραύμα στο σώμα, στο μυαλό και στην ψυχή, δηλαδή, το προς παρουσίαση υλικό του ρόλου, θα περίμενε κανείς να δει παιγμένο με σάρωτική υποκριτική ένταση. Η Μανδρή επιλέγει να μεταφέρει την ένταση απ' έξω μέσα, δεν επιτρέπει στον εαυτό της εντυπωσιακά ξεσπάσματα, κάθε κειμενικό κόμμάτι, κάθε στιγμή της σκηνικής της παρουσίας είναι εσωτερικά τεκμηριωμένα. Ο Αντρέας Νικολαΐδης δεν κερδίζει την πλήρη εμπιστοσύνη του θεατή με την πρώτη του εμφάνιση. Ίσως γι' αυτό η υποκριτική κορύφωση που πετυχαίνει στη σκηνή της δικής του εξιστόρησης των γεγονότων μάς έκανε να μετανιώσουμε για τη δυσπιστία μας. Ο Γιώργος

Κυριάκου καταφέρνει να δώσει μέσα από το παίξιμό του την γκάμα των αντιδράσεων του ήρωά του στα τεκταινόμενα, την αγάπη του προς τη γυναίκα του και την ενοχή μπροστά της, την πεποίθησή του στην αναγκαία επιλογή των νόμιμων διαδικασιών και τη βασανιστική για τον ίδιο αμφιβολία για την αποτελεσματικότητά τους.

Ο Μαρίνος Ανωγυριάτης αξιοποιεί το υλικό του κειμένου μέσα από ολοκληρωμένες και στη λεπτομέρεια δουλεμένες ερμηνείες και το όραμά του υλοποιείται. Τα έργα που ανεβάζει απαντούν στα αισθητικά και ιδεολογικά ερωτήματα που απασχολούν τον ίδιο.

Πρέπει να επισημάνω και τη δημιουργική χρήση της μουσικής στην παράσταση. Το «Firebird», έργο του Στραβίνσκι που έδωσε και τον τίτλο της διασκευής, συνοδεύει τη δράση, αλλά θέτει και προβληματισμό, πώς μπορεί η τέχνη να τρέφει και το φως, και το σκοτάδι μέσα στον άνθρωπο.

Νόνα Μολέσκι

nona.moleski
@philelefttheros.com

